

NAO SECTIEVERGADERING POOTAARDAPPELEN

Dinsdag 10 februari 2026

Jan Gottschall (gottschall@nao.nl)

WELKOM

- 14.00-14.15 uur   Opening en verslag (Janine Luten)
- 14.15-15.00 uur   Actualiteiten NAO-secretariaat
- 15.00-15.15 uur   Pauze
- 15.15-16.00 uur   Willem Schoustra, Seed
- 16.00-16.15 uur   Vragen, rondvraag en sluiting
- 16.15-17.30 uur   Hapje en drankje aan de bar

ONDERWERPEN

- ATR
- Keuringssystematiek
- Stolbur keuring
- Stolbur project
- Gewasbescherming convenant
- Projecten en versnellingsagenda
- Residuen bovenmaatse poters

ATR I

- ATR-regeling: voorheen teeltvoorschrift PA
- Regeling Plantgezondheid: inspraak teelt/sector
- Gecertificeerd pootgoed 1 x vermeerderen
  - Geen regulier NAK-ptg op bedrijf
  - Binnen eigen bedrijf voor consumptieteelt
  - Voor eigen rekening en risico
  - Vermeerdering binnen 25 km
  - Gebruik ATR-ptg binnen 50 km
- Werkgroep NVWA, NAK, NAO e.a.

ATR II

- ↪ nr 1 NAK-teler alle werk, ATR-teler aangifte
  - ↪ Niet toegestaan samenwerkingsverband
  - ↪ Niet binnen eigen onderneming
  - ↪ Niet voor eigen rekening en risico
  - ↪ Overtreding: niet gebruik gecertificeerd ptg
  - ↪ Extra regel: geen ATR en NAK op 1 perceel

ATR III

- ↪ nr2 Constructieteelt ATR teelt voor meer telers
  - ↪ Consumptieteler gespecialiseerd in ATR
  - ↪ Niet voor rekening en risico
  - ↪ Niet voor eigen gebruik
  - ↪ Overtreding: niet gebruik gecertificeerd ptg
  - ↪ Extra regel: max 1 ATR-tlrsnr/perceel

ATR IV

- nr 3 in hoeverre mag NAK-teler werkzaamheden als loonwerker uitvoeren?
  - Moet mogelijk blijven
  - Voldoen aan PCC Hygiëneprotocol teler
- nr 4 Welke voorwaarden te stellen aan
  - Sorteren/machine gebruik ATR
  - Kistengebruik ATR
  - Opslag van ATR
  - Voldoen aan PCC Hygiëneprotocol Verwerker

KEURINGSYSTEMATIEK I

- Adviesraad NAK: evaluatie veldkeuring/nacontrole
- NAO-vertegenwoordigers VC/AR raadpleging
- Hoofdlijnen NAO eerste reactie
  - Opbouw pyramide verandert
  - Betrouwbaarheid/traceerbaarheid nacontrole zorg

KEURINGSYSTEMATIEK II

- Hoe efficiënte en effectieve keuring
- Discussie los van huidige systematiek
- Risico- en kostengestuurd, passend bij de markt
  - Ptg4ptg vs ptg4cons
  - Virusgevoeligheid rassen
  - Jonge generaties als lagere klasse (minder risico)

KEURINGSSYSTEMATIEK III

- Veldkeuring is de basis (1^e goed beeld hele partij)
- Representativiteit en nacontrole
  - Te overwegen: monstername veld of kipper bij oogst
  - Toekomst PRM zelf monstername
  - Kleinere submonsters (8x25)

KEURINGSSYSTEMATIEK IV

- Capaciteit en efficiëntie
  - Capaciteit blijft een risico
  - Laat jaar risico vroege export
    - Vroege export hoge klassen als A
    - Stimuleren grotere NAK-percelen

STELLING

We moeten voor representatievere monsternamen over naar monsternamen in het veld of bij de oogst.

STOLBUR KEURING I

- Fytoplasma's: bacterie zonder celwand
- Overdracht via cicaden
- Rukken op vanuit Zuid-Europa en Duitsland
- Oorzaak klimaatverandering
- Zie presentatie Martin Verbeek

STOLBUR KEURING II

- Candidatus Phytoplasma solani is RNQP voor P4P
- Tolerantie nul procent organisme/symptomen in partij
- Verplichtingen EU Verordening Plantgezondheid
  - Symptoomplanten verwijderen
  - Knollen vd partij met symptoomplant toetsen
  - Bij vondst afkeur partij
- NL verspreiding voorkomen of vertragen
- NAO: effect keuring beperken

STOLBUR KEURING III

- Veldkeuring check symptomen
- Symptoomplant: PCR-toets op fytoplasma
- Positieve uitslag: dan 'nacontroletoets' op solani
- Partijkeuring: sporadisch rubberachtige knollen
- NAK en NAO PPS VectPathAB

STOLBUR PROJECT I

- VAVI: 30 rassen testen op gevoeligheid fytoplasma
  - Cand. Arsenophonus phytopathogenicus (ARSEPH)
  - Candidatus Phytoplasma solani (PHYPSO)
- Gelijkwaardige samenwerking met NAO
- Agrarservice Hessen-Phalz in Worms

STOLBUR PROJECT II

- Twee proefvelden 45 km rondom Worms
- 400 knollen voor de twee locaties
- Wekelijkse monitoring veldjes
- Juli/aug plantsymptomen beoordeling
- Combimonster per plot (ARSEPH en PHYPSO)
- Overgebleven knollen terug, bezoek proefveld incl.
- Kosten 1.500 euro ras/proefveld (3 k euro 2 proefv.)

STOLBUR PROJECT III

- Lijst rassen: Agria, Amora, Calisto, Cadyma, Castor, Challenger, Chenoa, Donata, Edison, Etana, Fontane, Francis, Hansa, Innovator, Invictus, Isa, Ivory Russet, Jurata, Lady Jane, Lugano, Markies, Ottawa, Premiere, Quinterra, Saragota Russet, Sidney, Theda, Travis, Travolta, Virginia, Zorba
- Lopende proef: Innovator, Fontane en Zorba
- Te overwegen ism NAO: 20 rassen, 1 proefveld?

STOLBUR PROJECT III

 Wie doet mee?

GEWASBESCHERMING

- Regeerakkoord: covenant gwb
- Forse vermindering 'schadelijke' gwb
- Criterium milieubelasting
- Ondersteuning NGT
- Subsidieregelingen AI, Robotisering e..d.
- BO-verband: BO pakt overleg ov op

VERSNELINGSAGENDA

- Phytophthora grootste bedreiging
- Minder middelen
- Inzetten op resistente rassen
- Sector convenant met BO, LTO/NAV, VAVI, NAO
- Wederzijdse inspanningsverplichtingen
- Bijvoorbeeld inspanning ptg van resistente rassen

STELLING

- Met een convenant bereiken we meer dan met alleen ageren tegen een beperking van het middelenpakket

PROJECTEN

- PPS virusresistenties (inclusief PLRV)
- PPS Root resistance (M. chitwoodi/fallax)
- PPS VectPathAB
- Projectendag 8 april 2026

RESIDUEN BOVENMAATSE POTERS I

- Verwerkende industrie vindt residu Imazalil
- WG: LTO (vz), NAO (secr.), VAVI
- Adviseur CEMP
- Beperkt praktijkonderzoek: contaminatie bron

RESIDUEN BOVENMAATSE POTERS II

- Beperkt praktijkonderzoek: contaminatie bron
- Opdracht NAO, VAVI, LTO onderzoek
- Onderzoek WUR/SPNA
  - Vaststellen contaminatiebronnen bij ptgtelers
  - Onderzoek materialen (hout, pvc, rubber, metaal e.d.)
  - Vaststellen reinigingsmogelijkheden

RESIDUEN BOVENMAATSE POTERS IV

- Facsheet gereed en gepubliceerd
- Grootste risico dicht bij toedieningsapparatuur
- Vermijd contact cons- en voeraardappelen met toedieningsapparatuur
- Afstand en tijd toedieningsapp bepalend voor contaminatie
- Regelmatig en gericht reinigen
  - Snel reinigen na toediening
  - Hoge druk meest effectief

DANK VOOR UW AANDACHT

